T092 ATĐ 4 (17) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q66-Kiết Uẩn-Luận về Hữu Tình

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 66 269

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA QUYEÅN 66

LUAÄN VEÀ HÖÕU TÌNH (Phaàn 4)

Hoûi: Tröôùc ñaây noùi Thaùnh ñaïo laø taùnh Sa-moân, höõu vi-voâ laäu vaø caùc traïch dieät laø quaû cuûa Thaùnh ñaïo naøy, cho neân goïi laø quaû Sa-moân; do löïc cuûa ñaïo voâ laäu maø chöùng ñöôïc thì coù theå thieát laäp teân goïi naøy, do löïc cuûa ñaïo theá tuïc maø chöùng ñöôïc thì nhö quaû nhaát lai-Baát hoaøn, taïi sao goïi laø quaû Sa-moân? Ñaùp: Nhö ñaïo voâ laäu lìa nhieãm coõi Duïc, neáu gaáp boäi hoaëc laø hoaøn toaøn thì thieát laäp phaïm vi cuûa quaû; nhö vaäy Thaùnh giaû duøng ñaïo theá tuïc lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, hoaëc gaáp boäi-hoaëc hoaøn toaøn cuõng thieát laäp quaû Nhaát lai vaø quaû Baát hoaøn, cho neân caû hai cuõng ñöôïc teân goïi laø quaû Sa- moân. Toân giaû Taêng-giaø-phieät-toâ noùi raèng: “Luùc duøng ñaïo theá tuïc ñeå lìa nhieãm coõi Duïc thì cuõng tu vò lai; do caùc ñaïo voâ laäu maø ñaït ñöôïc hai quaû laø quaû cuûa ñaïo aáy, cho neân cuõng ñöôïc kieán laäp teân goïi laø quaû Sa-moân.” Vò aáy khoâng neân ñöa ra caùch noùi naøy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì Thaùnh ñaïo vò lai chöa coù taùc duïng, laøm sao ñoái vôùi beân naøy beân kia maø coù ñöôïc teân goïi cuûa quaû? Coù Sö khaùc noùi: “Luùc duøng ñaïo theá tuïc ñeå lìa nhieãm coõi Duïc thì voâ laäu ñöôïc chuyeån bieán luoân luoân noái tieáp nhau, hai quaû ñaõ ñaït ñöôïc laø quaû cuûa ñaïo aáy, cho neân cuõng ñöôïc kieán laäp teân goïi laø cuûa Sa-moân”. Vò aáy khoâng neân ñöa ra caùch noùi naøy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì ñaït ñöôïc khoâng coù taùc duïng chöùng ñoaïn veà ñoaïn kieát, laøm sao ñoái vôùi beân naøy-beân kia maø coù ñöôïc teân goïi cuûa quaû? Laïi coù ngöôøi noùi: “Luùc duøng ñaïo theá tuïc ñaït ñöôïc hai quaû, ñònh Kim cang duï hieän ôû tröôùc maét, chöùng ñöôïc toaøn boä moät vò ñoaïn do kieán tu maø ñoaïn cuûa ba coõi, ñoaïn ñaõ ñaït ñöôïc tröôùc ñoù laø quaû cuûa Ñònh naøy,

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 66 270 cho neân goïi laø quaû Sa-moân, bôûi vì Ñònh naøy laø taùnh Sa-moân chaân thaät”.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 66 271

Ngöôøi aáy cuõng khoâng neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì luùc ñaït ñöôïc hai quaû thì chöa ñaït ñöôïc Ñònh naøy, neáu ñaït ñöôïc Ñònh naøy thì maát teân goïi cuûa quaû kia, laøm sao hai quaû aáy laïi goïi laø cuûa Sa-moân? Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Töø phaàn nhieàu maø kieán laäp teân goïi, bôûi vì phaàn nhieàu laø do Thaùnh ñaïo maø ñaït ñöôïc quaû, nghóa laø luùc ñaïo theá tuïc ñaït ñöôïc hai quaû taát caû ñoaïn do kieán maø ñoaïn cuûa ba coõi, ñeàu laø do löïc cuûa Thaùnh ñaïo maø ñaït ñöôïc cho neân goïi laø quaû Sa-moân, tuy coù luùc ñoaïn saùu phaåm-chín phaåm cuûa coõi duïc do tu maø ñoaïn nhöng khoâng phaûi laø Thaùnh ñaïo ñaït ñöôïc. Nhöng thuaän theo phaàn nhieàu cuõng ñöôïc kieán laäp teân goïi laø quaû Sa-moân, bôûi vì moät ñaïo voâ laäu ñaït ñöôïc do toaøn boä maø ñaït ñöôïc. Hoûi: Nhö vaäy ñaõ noùi thì boán quaû Sa-moân coù maáy loaïi laø giaû danh, maáy loaïi laø thaät nghóa? Ñaùp: Hai loaïi laø giaû danh, ñoù laø quaû nhaát lai vaø quaû baát hoaøn, hai loaïi laø thaät nghóa, ñoù laø quaû Döï löu vaø quaû A-la-haùn. Hoûi: Taïi sao quaû Nhaát lai Baát hoaøn goïi laø quaû giaû danh, quaû Döï löu vaø A-la-haùn thì goïi laø quaû thaät nghóa? Ñaùp: Caùc ñaïo theá tuïc laø ñaïo giaû danh, hai quaû ôû giöõa do phaàn ít cuûa ñaïo aáy maø ñaït ñöôïc, laáy nhieàu thuaän theo ít cho neân goïi laø quaû giaû danh; caùc ñaïo voâ laäu laø ñaïo thaät nghóa, hai quaû ñaàu vaø cuoái hoaøn toaøn do ñaïo aáy maø ñaït ñöôïc, cho neân quaû ñaàu vaø quaû cuoái goïi laø quaû thaät nghóa. Laïi nöõa, hai quaû ôû giöõa thì hai ñaïo höõu laäu vaø voâ laäu cuøng ñaït ñöôïc, cho neân goïi laø quaû giaû danh, giaû danh töùc laø nghóa cuøng nhau maø ñaït ñöôïc, nhö vaät cuøng nhau coù thì goïi laø vaät giaû danh; hai quaû ñaàu vaø cuoái chæ laø do löïc cuûa ñaïo voâ laäu maø ñaït ñöôïc, cho neân goïi laø quaû thaät nghóa, thaät nghóa töùc laø nghóa moät mình maø ñaït ñöôïc, nhö vaät moät mình coù thì goïi laø vaät thaät nghóa. Laïi nöõa, hai quaû ôû giöõa do ñaïo theá tuïc vaø Thaùnh ñaïo taïm thôøi thieát laäp danh ngoân maø chöùng ñöôïc, cho neân goïi laø quaû giaû danh, nghóa laø luùc hai ñaïo aáy thuoäc veà vò lai thì möôïc laøm nghóa maø noùi, ñaõ cuøng chung moät söï vieäc-theà laøm moät coâng vieäc taát caû ñeàu tuøy hyû; hai quaû ñaàu vaø cuoái chæ do Thaùnh ñaïo ñaït ñöôïc, khoâng phaûi laø do hai ñaïo taïm thôøi thieát laäp danh ngoân maø chöùng ñöôïc, cho neân goïi laø quaû thaät nghóa. Coù Sö khaùc noùi: Quaû giaû danh, ñoù laø hai quaû ñaàu, bôûi vì chæ coù Thanh vaên thöøa maø chöùng ñöôïc, quaû thaät nghóa, ñoù laø hai quaû sau, bôûi vì taát caû Thanh vaên ñoäc giaùc vaø ñaïi giaùc ñeàu chöùng ñöôïc. Nhieàu laø thaät nghóa, ít laø giaû danh.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 66 272

Lôøi bình: Vò aáy khoâng neân ñöa ra caùch noùi naøy, bôûi ít nhieàu khoâng phaûi laø bieåu thò cho giaû danh-thaät nghóa. Trong naøy, caùch noùi tröôùc ñoái vôùi lyù laø thích hôïp. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì quaû Sa-moân, laø do löïc cuûa taùnh Sa-moân maø daãn daét ñaït ñöôïc, chæ rieâng ñaïo voâ laäu laø taùnh Sa- moân, thaønh töïu ñaïo aáy thì goïi laø Sa-moân thaät söï, cho neân do ñaïo aáy maø ñaït ñöôïc hai quaû, goïi laø quaû Sa-moân thaät nghóa. Caùc ñaïo theá tuïc khoâng phaûi laø taùnh Sa-moân, thaønh töïu ñaïo aáy thì goïi laø Sa-moân giaû danh, cho neân do ñaïo aáy maø ñaït ñöôïc hai quaû, goïi laø quaû Sa-moân giaû danh. Hoûi: Ñaïo laø

höõu vi, coù Haï trung thöôïng, tuøy theo cuûa nhaân maø sinh, coù theå goïi laø quaû; Ñoaïn laø voâ vi, khoâng coù Haï-Trung-Thöôïng, khoâng goïi laø do nhaân maø sinh, taïi sao goïi laø quaû? Ñaùp: Ñaïo tuy khoâng sanh maø laø chöùng gia haïnh ñaõ ñaït ñöôïc cho neân cuõng goïi laø quaû. Nghóa laø Sö-du-giaø ôû treân ñænh nuùi cao hoaëc ôû trong tònh thaát, tieát cheá aên uoáng-giaûm bôùt nguû nghæ vaø vaät duïng cung caáp cho thaân, thoï trì baûy phaùp nhoû-baûy phaùp lôùn moãi ngaøy, giöõ gìn raát yeân oån, ñi caàm theo gaäy phaùp, töø hoâm nay aån ñi ñeán ngaøy mai hieän ra, phaùt khôûi tinh tieán duõng maõnh thuø thaéng, laàn löôït chuyeån tieáp daãn daét sinh ra Thaùnh ñaïo voâ laäu, töø ñaây chöùng ñöôïc boán quaû Sa-moân. Luùc aáy ngöôøi chæ baøy höôùng daãn khen ngôïi hoûi han ngöôøi kia raèng: Kheùo thay, kheùo thay! OÂng coù naêng löïc tinh tieán tu taäp gia haïnh ñuùng ñaén, nay ñaït ñöôïc quaû naøy. Nhö ngöôøi laøm noâng vaøo giöõa thaùng saùu, söûa sang bôø ruoäng gieo haït nhoå coû chaêm lo vieäc ñoàng aùng, thôøi gian sau thu hoaïch thoùc luùa ñaäu meø chöùa ñaày trong kho laãm, ngöôøi laøm noâng tröôùc kia khen ngôïi hoûi han ngöôøi aáy raèng: Hay thay, kheùo thay! OÂng vaøo giöõa thaùng saùu laøm luïng vaát vaû bieát bao, nay coù ñöôïc keát quaû naøy. Vì vaäy, Ñaïo vaø Ñoaïn ñeàu coù ñöôïc teân goïi cuûa quaû. Nhö vaäy ñaõ noùi veà boán quaû Sa-moân. Hoûi: Maáy loaïi laø quaû cuûa Tónh löï? Ñaùp: Boán loaïi laø quaû cuûa Tónh löï vaø quaû quyeán thuoäc cuûa Tónh löï. Hoûi: Maáy loaïi laø quaû cuûa voâ saéc? Ñaùp: Moät loaïi, ñoù laø quaû A-la-haùn. Hoûi: Maáy loaïi laø quaû cuûa Tónh löï caên baûn? Ñaùp: Hai loaïi, ñoù laø quaû Baát hoaøn vaø quaû A-la-haùn. Hoûi: Maáy loaïi laø quaû cuûa caän phaàn Tónh löï? Ñaùp: Boán loaïi, ñoù laø caän phaàn cuûa Tónh löï thöù nhaát chöù khoâng phaûi laø Tónh löï naøo khaùc, Tónh löï trung gian noùi nhö Tónh löï caên baûn. Hoûi: Maáy loaïi laø quaû cuûa voâ saéc caên baûn? Ñaùp: Moät loaïi, ñoù laø quaû A-la-haùn.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 66 273

Hoûi: Maáy loaïi laø quaû cuûa caän phaàn voâ saéc? Ñaùp: Khoâng coù. Hoûi: Maáy loaïi laø quaû cuûa kieán ñaïo? Ñaùp: Ba loaïi, ñoù laø töø ra quaû Döï löu. Hoûi: Maáy loaïi laø quaû cuûa Nhaãn? Ñaùp: Ba loaïi, ñoù laø töø ra quaû A-la-haùn. Hoûi: Maáy loaïi laø quaû cuûa Trí? Ñaùp: Ba loaïi, ñoù laø töø ra quaû Döï löu. Hoûi: Maáy loaïi laø quaû cuûa phaùp trí? Ñaùp: Ba loaïi, ñoù laø töø ra quaû Döï löu. Hoûi: Maáy loaïi laø quaû cuûa loaïi trí? Ñaùp: Moät loaïi, ñoù laø quaû A-la-haùn. Hoûi: Maáy loaïi laø quaû cuûa phaåm phaùp trí? Ñaùp: Ba loaïi, ñoù laø töø ra quaû Döï löu. Hoûi: Maáy loaïi laø quaû cuûa phaåm loaïi trí? Ñaùp: Boán loaïi. Hoûi: Maáy loaïi laø quaû cuûa ñaïo theá tuïc? Ñaùp: Hai loaïi, ñoù laø quaû Nhaát lai vaø quaû Baát hoaøn. Hoûi: Maáy loaïi laø quaû cuûa ñaïo voâ laäu? Ñaùp: Boán loaïi. Nhö trong kinh noùi: “Vó sinh oaùn vöông laø con trai vua Pheä-ñeà-töù nöôùc Ma-kieät-ñaø, ñi ñeán nôi ñöùc Phaät, ñeán roài ñaàu laïy saùt hai chaân ñöùc Theá toân, xong luøi veà ngoài moät beân maø thöa vôùi ñöùc Phaät raèng: Laø coù quaû Sa-moân hieän troâng thaáy hay khoâng? Ñöùc Phaät noùi cuõng coù. Nhaø vua hoûi theá naøo? Ñöùc Theá toân baûo raèng: Nay ta hoûi nhaø vua, neân tuøy yù traû lôøi. Neáu ngöôøi haàu haï cho nhaø vua hoaëc caùc toâi tôù khoâng ñöôïc töï taïi, coù luùc thaáy nhaø vua böôùc leân

cung ñieän cao sang baøy naêm loaïi kyõ nhaïc chôi ñuøa vui söôùng cuøng vôùi caùc quyeán thuoäc, hoï ñaõ thaáy roài daáy leân yù nghóa nhö vaäy: Mình cuõng laø ngöôøi vì sao khoâng ñöôïc nhö vaäy, nhöng maø nhaø vua ôû ñôøi tröôùc tu nhieàu phöôùc nghieäp, cho neân ôû ñôøi naøy nhaän ñöôïc quaû baùo toát ñeïp naøy, mình töø hoâm nay caàn phaûi tu nghieäp toát ñeïp thì cuõng seõ nhö nhaø vua ñöôïc moïi ngöôøi kính troïng vaø ao öôùc. Daáy leân yù nghó naøy roài lieàn boû pheùp taéc trong gia ñình hoï haøng, caïo boû raâu toùc-khoaùc maëc ca sa, thoï trì ba quy y vaø giôùi Thanh tònh, ñoái vôùi ngöôøi nghieäp ñaïo coù theå ñoaïn coù theå tu. Nhaø vua sai ngöôøi khaùc ôû beân ngoaøi tìm hieåu troâng thaáy roài, laäp töùc trôû veà trình baøy roõ raøng ñaày ñuû söï vieäc treân, ñeà nghò nhaø vua baét laáy ñem veà sai khieán nhö luùc tröôùc, nhaø vua nghe noùi söï vieäc aáy coù nhö lôøi ñeà nghò cuûa ngöôøi kia hay khoâng? Nhaø vua noùi: Khoâng theå

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 66 274

naøo, neáu coù ngöôøi naøy thì con phaûi ñi ñeán gaëp gôõ maø leã laïy cuùng döôøng cung kính, nhö ngöôøi aáy luùc tröôùc ñaây cung caáp haàu haï cho con, con töø baây giôøi laïi cung caáp haàu haï ngöôøi aáy ñeán heát cuoäc ñôøi mình, giuùp cho aùo quaàn-aên uoáng-thuoác thang-nhaø cöûa-ñoà naèm vaø caùc duyeân cung caáp khieán cho khoâng thieáu thoán thöù gì. Ñöùc Phaät baûo vôùi nhaø vua raèng: Söï vieäc nhö vaäy leõ naøo khoâng phaûi laø quaû Sa-moân hieän troâng thaáy hay sao? Nhaø vua thöa vôùi ñöùc Phaät raèng: Ñuùng nhö Thaùnh giaùo!" Hoûi: Caùc quaû Sa-moân thaät söï chæ coù boán, taïi sao kinh naøy laïi noùi ñeán loaïi thöù naêm? Ñaùp: Quaû Sa-moân chaân thaät chæ coù boán, kinh naøy noùi quaû Sa-moân hieän troâng thaáy, chæ laø quaû Só duïng gaàn cuûa xuaát gia. Hoûi: Xuaát gia ñaõ khoâng phaûi laø taùnh Sa-moân chaân thaät, laøm sao noùi laø coù quaû Sa-moân? Ñaùp: Xuaát gia tuy khoâng phaûi laø taùnh Sa-moân chaân thaät, maø theá gian taïm möôïn ñeå thieát laäp teân goïi cuûa taùnh Sa-moân, cho neân nhöõng ngöôøi theá gian troâng thaát ngöôøi xuaát gia, thì noùi laø mình troâng thaáy Sa-moân nhö vaäy. Vì vaäy quaû Só duïng gaàn cuûa xuaát gia, cuõng ñöôïc taïm möôïn ñeå thieát laäp teân goïi cuûa quaû Sa-moân, teân goïi hieän troâng thaáy naøy bieåu thò khoâng phaûi laø thaät nghóa. Kinh Sö töû Hoáng laïi ñöa ra caùch noùi naøy: "Chæ rieâng trong phaùp cuûa Ta coù boán loaïi Sa-moân, ñoù laø Sa-moân thöù nhaát cho ñeán Sa-moân thöù tö, trong phaùp cuûa ngoaïi ñaïo khoâng coù Sa-moân vaø Baø-la-moân chaân thaät, chæ coù teân goïi troáng roãng. Ñoái vôùi söï vieäc nhö vaäy ñích thöïc laø Sö töû hoáng ôû giöõa ñaïi chuùng cuõng khoâng coù gì sôï haõi". Neân bieát trong naøy, Sa-moân thöù nhaát aáy goïi laø caùc Döï löu, Sa-moân thöù hai aáy goïi laø caùc Nhaát lai, Sa-moân thöù ba aáy goïi laø caùc Baát hoaøn, Sa-moân thöù tö aáy goïi laø caùc A-la-haùn. Hieáp toân giaû noùi: "Neân bieát trong kinh naøy ñöùc Phaät thuaän theo ngöôøi hôn haún ôû tröôùc tieân maø noùi, Sa-moân thöù nhaát aáy goïi laø caùc A-la-haùn, Sa-moân thöù hai aáy goïi laø caùc baát hoaøn, Sa-moân thöù ba aáy goïi laø caùc Nhaát lai, Sa-moân thöù tö aáy goïi laø caùc Döï löu". Trong kinh Thieän Hieàn laïi ñöa ra caùch noùi naøy: "Neáu nôi naøy coù taùm chi Thaùnh ñaïo thì neân bieát laø nôi aáy coù boán loaïi Sa-moân, ñoù laø Sa- moân thöù nhaát cho ñeán Sa-moân

thöù tö". Trong naøy coù ngöôøi noùi: Höôùng veà boán quaû goïi laø boán Sa-moân, Sa-moân thöù nhaát thì goïi laø Döï löu Höôùng, Sa-moân thöù hai thì goïi laø Nhaát lai höôùng, Sa-moân thöù ba thì goïi laø Baát hoaøn höôùng, Sa-moân thöù tö thì goïi laø A-la-haùn Höôùng.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 66 275

Hieáp toân giaû noùi: "Trong kinh naøy noùi boán loaïi Höôùng vaø noùi boán Quaû, neáu nôi naøy coù taùm chi Thaùnh ñaïo thì chính laø noùi ñeán boán Höôùng, neân bieát laø nôi aáy coù boán loaïi Sa-moân thì chính laø noùi veà boán Quaû". Trong kinh Chuaån Ñaø cuõng ñöa ra caùch noùi naøy: "Sa-moân coù boán chöù khoâng coù thöù naêm. Boán Sa-moân laø: 1. Sa-moân thaéng ñaïo. 2. Sa-moân thò ñaïo. 3. Sa-moân maïng ñaïo. 4. Sa-moân oâ ñaïo". Neân bieát trong naøy, Sa-moân thaéng ñaïo thì nghóa laø Phaät Theá toân töï mình coù naêng löïc giaùc ngoä, taát caû Ñoäc giaùc neân bieát cuõng nhö vaäy. Sa-moân thò ñaïo thì nghóa laø Toân Xaù-lôïi-töû, bôûi vì khoâng coù ai saùnh baèng, voán laø vò töôùng trong ñaïi phaùp, thöôøng coù naêng löïc thuaän theo ñöùc Phaät chuyeån phaùp luaân; taát caû Thanh vaên voâ hoïc neân bieát cuõng nhö vaäy. Sa- moân maïng ñaïo, nghóa laø toân giaû A-nan-ñaø, tuy ôû phaàn vò hoïc maø gioáng nhö voâ hoïc, voán coù ña vaên-nghe maø nhôù maõi khoâng queân vaø ñaày ñuû giôùi caám Thanh tònh, taát caû höõu hoïc neân bieát cuõng nhö vaäy. Sa-moân oâ ñaïo, nghóa laø Tyø kheo Maïc-yeát-laïc-ca thích laáy troäm tieàn baïc vaät duïng cuûa ngöôøi khaùc... Hoûi: Nhö trong ba kinh ñaõ daãn ra ôû treân ñeàu noùi ñeán Sa-moân coù gì sai bieät? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Kinh Sö töû hoáng noùi ñeán Sa-moân aáy nghóa laø truù trong boán quaû, trong kinh Thieän Hieàn noùi ñeán Sa-moân aáy nghóa laø thöïc haønh boán höôùng, trong kinh Chuaån Ñaø noùi ñeán Sa-moân aáy nghóa laø truù trong boán quaû vaø thöïc haønh caùc Höôùng. Coù Sö khaùc noùi: Kinh Sö töû Hoáng noùi ñeán Sa-moân aáy nghóa laø truù trong boán quaû, trong kinh Thieän Hieàn noùi ñeán Sa-moân aáy nghóa laø thöïc haønh boán höôùng vaø truù trong boán quaû, trong kinh Chuaån Ñaø noùi ñeán Sa- moân aáy nghóa laø thaâu nhieáp ñaày ñuû taát caû Sa-moân. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Kinh Sö Töû Hoáng vaø kinh Thieän Hieàn noùi ñeán Sa-moân aáy nghóa laø truù trong boán quaû, trong kinh Chuaån Ñaø noùi ñeán Sa- moân aáy nghóa laø taát caû Sa-moân truù trong quaû vaø Höôùng. Laïi coù ngöôøi noùi: Kinh Sö Töû Hoáng vaø kinh Thieän Hieàn noùi ñeán Sa-moân aáy nghóa laø Hoïc vaø voâ hoïc, trong kinh Chuaån ñaø noùi ñeán Sa- moân aáy nghóa laø Hoïc-voâ hoïc vaø Phi hoïc phi voâ hoïc. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Kinh Sö Töû Hoáng vaø Kinh Thieän Hieàn noùi ñeán Sa-moân aáy nghóa laø caùc Thaùnh giaû, trong kinh Chuaån Ñaø noùi ñeán Sa-moân aáy nghóa laø caùc Thaùnh giaû vaø caùc dò sinh.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 66 276

Laïi coù ngöôøi noùi: Kinh Sö Töû Hoáng vaø Kinh Thieän Hieàn noùi ñeán Sa-moân aáy nghóa laø ngöôøi trì giôùi, trong Chuaån ñaø noùi ñeán Sa-moân aáy nghóa laø ngöôøi trì giôùi vaø ngöôøi phaïm giôùi. Hoaëc laïi coù ngöôøi noùi: Trong ba kinh naøy ñaõ noùi ñeán Sa-moân thì nghóa lyù khoâng coù sai bieät gì. Hoûi: Hai kinh

tröôùc noùi coù boán Sa-moân, Sa-moân oâ ñaïo leõ naøo do boán maø thaâu nhieáp hay sao? Ñaùp: Cuõng do boán maø thaâu nhieáp, ñoù laø Döï löu höôùng. Nhöng Dö löu Höôùng coù gaàn-coù xa, gaàn nghóa laø kieán ñaïo, xa nghóa laø ngöôøi tröôùc ñaây thuaän quyeát traïch phaàn-Thuaän giaûi thoaùt phaàn cho ñeán chaùnh tín maø xuaát gia. Nhö trong kinh noùi: "Coù boán loaïi Döï löu chi, ñoù laø nhaân cuûa chi thaân caän Thieän só, laéng nghe chaùnh phaùp, nhö lyù taùc yù, phaùp tuøy phaùp haønh". Danh-nghóa cuûa Höôùng khoâng coù sai bieät. Hoûi: Trong kinh Thieän Hieàn noùi: "Neáu nôi naøy coù taùm chi Thaùnh ñaïo thì neân bieát laø nôi aáy coù boán loaïi Sa-moân". Sa-moân oâ ñaïo leõ naøo do boán loaïi naøy thaâu nhieáp hay sao? Ñaùp: Cuõng do boán loaïi naøy thaâu nhieáp, bôûi vì chi Thaùnh ñaïo coù thaät-coù giaû, thaät nghóa laø taùm chi nhö chaùnh kieán voâ laäu..., giaû nghóa laø taùm chi nhö chaùnh kieán höõu laäu... Sa-moân oâ ñaïo cuõng coù theå thaønh chaùnh kieán höõu laäu, cho neân loaïi aáy cuõng laø Sa-moân thöù nhaát thaâu nhieáp. Laïi coù ngöôøi noùi: Hai kinh tröôùc noùi ñeán boán loaïi Sa-moân, töùc laø trong kinh thöù ba ñaõ noùi ñeán boán loaïi nhö thaéng ñaïo... chöù khoâng phaûi laø Döï löu..., cho neân ba kinh naøy ñaõ noùi khoâng coù gì khaùc nhau. Hoûi: Kinh thöù nhaát ñaõ noùi neân thoâng hieåu theá naøo? Chæ rieâng trong phaùp cuûa Ta coù boán loaïi Sa-moân, Phaät chính laø Sö Töû Hoáng ôû giöõa ñaïi chuùng, ñöùc Theá toân leõ naøo noùi chæ rieâng trong phaùp cuûa Ta, coù huûy phaïm giôùi caám maø laïi laø Sö Töû Hoáng hay sao? Ñaùp: Noùi cuõng khoâng sai. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì Sa-moân oâ ñaïo tuy laø phaù giôùi maø khoâng phaù kieán, tuy phaù gia haïnh maø khoâng phaù yù thích. Giaû söû coù ngöôøi hoûi raèng: OÂng phaïm giôùi xaáu xa laø thieän hay baát thieän? Ngöôøi aáy noùi baát thieän. Laø neân laøm hay laø khoâng neân laøm? Ngöôøi aáy noùi khoâng neân laøm. Laø coù dò thuïc hay laø khoâng coù dò thuïc? Ngöôøi aáy noùi coù dò thuïc. Laø ñöôïc quaû ñaùng yeâu thích hay laø ñöôïc quaû khoâng ñaùng yeâu thích? Ngöôøi aáy noùi ñöôïc quaû khoâng ñaùng yeâu thích. Laø nhaän laáy neõo aùc hay laø nhaän laáy neõo thieän? Ngöôøi aáy noùi nhaän laáy neõo aùc. Laø töï thaân mình nhaän laáy hay laø thaân ngöôøi khaùc nhaän laáy? Ngöôøi aáy noùi töï thaân mình nhaän laáy. Laø loãi cuûa vò thaày-laø loãi cuûa giaùo phaùp hay laø loãi cuûa chính baûn thaân? Ngöôøi aáy noùi khoâng phaûi laø loãi cuûa vò thaày,

cuõng khoâng phaûi laø loãi cuûa giaùo phaùp maø chính laø loãi cuûa baûn thaân mình. Ngöôøi aáy coù chaùnh kieán höõu laäu nhö vaäy, tin chaéc coù nhaân quaû, khoâng ngu muoäi nhaân quaû. Chaùnh kieán nhö vaäy, chín möôi saùu loaïi ngoaïi ñaïo voán khoâng coù, cho neân ñöùc Phaät chính laø Sö Töû Hoáng giöõa ñaïi chuùng, döïa vaøo ñoù maø noùi cuõng khoâng coù gì sai laàm. Nhö trong kinh noùi: "Ñöùc Phaät baûo vôùi tyø kheo: Ta thaät söï thaáy bieát coù ba loaïi ngöôøi; coù nhieàu vieäc ñaõ laøm ñoái vôùi caùc Höõu tình, aân cuûa hoï khoù ñeàn ñaùp noåi, giaû söû suoát ñôøi duøng caùc loaïi aùo quaàn-aên uoáng-ñoà naèm-thuoác thang toát ñeïp baäc nhaát, vaø caùc vaät duïng cung caáp cho sinh hoaït khaùc maø cuùng döôøng hoï, cuõng khoâng theå naøo ñeàn ñaùp ñöôïc. Theá naøo laø ba loaïi ngöôøi? Ñoù laø: 1.

Coù ngöôøi noùi phaùp cho ngöôøi khaùc, laøm cho rôøi boû pheùp taéc gia ñình hoï haøng höôùng veà nôi khoâng phaûi laø gia ñình hoï haøng, caïo boû raâu toùc-khoaùc maëc ca sa, duøng taâm chaùnh tín thoï trì tònh giôùi. 2. Coù ngöôøi noùi phaùp cho ngöôøi khaùc, khieán cho bieát roõ phaùp taäp hôïp ñeàu laø phaùp hoaïi dieät, xa lìa traàn caáu töø trong caùc phaùp sinh ra phaùp nhaõn Thanh tònh. 3. Coù ngöôøi noùi phaùp cho ngöôøi khaùc, khieán cho khoâng coøn caùc laäu, chöùng ñöôïc taâm voâ laäu-tueä giaûi thoaùt, ôû trong phaùp hieän taïi töï mình coù naêng löïc thoâng ñaït veà caùc ñôøi soáng ñaõ heát, ñaày ñuû maø an truù". Hoûi: Khuyeán khích ngöôøi khaùc ñeå hoï tieáp nhaän luaät nghi caän söï, ngöôøi naøy cuõng goïi laø coù nhieàu vieäc ñaõ laøm, aân cuûa hoï khoù ñeàn ñaùp, vì sao trong kinh naøy khoâng noùi? Ñaùp: Ñieàu caàn noùi maø khoâng noùi, thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Laïi nöõa, luaät nghi xuaát gia laø nhaân-laø quaû, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy; nghóa laø quaû luaät nghi caän söï naøy, laø nhaân cuûa luaät nghi xuaát gia. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi ta tieán vaø thaùnh phaùp, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Nghóa laø tieán vaø Thaùnh phaùp sô löôïc coù hai loaïi: 1. Theá tuïc. 2. Thaéng nghóa. Theá tuïc, nghóa laø rôøi boû pheùp taéc gia ñình hoï haøng höôùng veà nôi khoâng phaûi laø gia ñình hoï haøng, caïo boû raâu toùc-khoaùc maëc ca sa, duøng taâm chaùnh tín thoï trì tònh giôùi; thaéng nghóa, nghóa laø töø Theá ñeä nhaát phaùp tieán vaøo khoå phaùp trí nhaãn. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi ta tröø boû vieäc laøm taàm thöôøng ñeâ tieän, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 66 278

Nghóa laø ngöôøi taïi gia phaàn nhieàu bò caùc loaïi söï vieäc xaáu xa ñeâ tieän taàm thöôøng laøm cho böùc baùch voâ cuøng, maø nhöõng ngöôøi xuaát gia thì thoaùt khoûi ñieàu naøy. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi ta thoaùt khoûi moïi khoå ñau, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Nghóa laø ngöôøi xuaát gia thoaùt khoûi nhöõng ñieàu khoå naõo cuûa thaân hieän taïi, töø ñaây laàn löôït chuyeån tieáp thoaùt khoûi taát caû phaùp sinh töû laø sinh laõo beänh töû öu bi khoå naõo. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc tieáp nhaän nieàm vui trong phaùp hieän taïi, töø ñaây laàn löôït chuyeàn tieáp laïi ñaït ñöôïc nieàm an laïc töï taïi hoaøn toaøn, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc hieän roõ thaân ñöùc Phaät xuaát theá, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Hieän roõ thaân ñöùc Phaät xuaát theá sô löôïc coù hai loaïi: 1. Theá tuïc. 2. Thaéng nghóa. Theá tuïc, nghóa laø rôøi boû pheùp taéc gia ñình hoï haøng höôùng veà nôi khoâng coøn gia ñình hoï haøng, caïo boû raâu toùc khoaùc maëc ca sa, duøng taâm chaùnh tín thoï trì tònh giôùi, thaéng nghóa, nghóa laø ñaït ñöôïc giaùc ngoä Thanh tònh chaân thaät ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá, luùc môùi xuaát gia ñaõ hieän roõ thaân ñöùc Phaät xuaát hieän ôû theá gian vôùi hình thöùc theá tuïc, ñaõ xuaát gia roài laàn löôït chuyeån tieáp tu haønh laïi hieän roõ thaân ñöùc Phaät xuaát hieän ôû theá gian vôùi hình thöùc thaéng nghóa. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc hoïc theo thaân cuûa chö Phaät, cho neân kinh

chæ noùi ñieàu aáy. Nghóa laø thaân cuûa chö Phaät toùm löôïc coù hai loaïi: 1. Sinh thaân. 2. Phaùp thaân. Neáu rôøi boû pheùp taéc gia ñình hoï haøng höôùng veà nôi khoâng coøn gia ñình hoï haøng, caïo boû raâu toùc-khoaùc maëc ca sa, duøng taâm chaùnh tín thoï trì tònh giôùi, thì neân bieát chính laø hoïc theo sinh thaân cuûa ñöùc Phaät; neáu coù naêng löïc laàn löôït chuyeån tieáp tu taäp chaùnh haïnh, ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá phaùt khôûi giaùc ngoä Thanh tònh chaân thaät, thì neân bieát chính laø hoïc theo phaùp thaân cuûa ñöùc Phaät. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc hoïc theo coâng haïnh cuûa chö Phaät, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Nhöng coâng haïnh cuõa chö Phaät toùm löôïc coù hai loaïi: 1. Theá tuïc. 2. Thaéng nghóa.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 66 279

Theá tuïc, nghóa laø rôøi boû pheùp taéc gia ñình hoï haøng höôùng veà nôi khoâng coøn gia ñình hoï haøng caïo boû raâu toùc-khoaùc maëc ca sa, duøng taâm chaùnh tín thoï trì tònh giôùi, thaéng nghóa, nghóa laø ñoái vôùi boán thaùnh ñeá coù naêng löïc bieát roõ raøng chí xaùc, luùc môùi xuaát gia ñaõ coù naêng löïc tuøy thuaän hoïc theo coâng haïnh cuûa ñöùc Phaät vôùi hình thöùc theá tuïc, ñaõ xuaát gia roài tinh tieán tu haønh laïi coù naêng löïc tuøy thuaän hoïc theo coâng haïnh cuûa ñöùc Phaät vôùi hình thöùc thaéng nghóa. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc tieán vaøo bieån phaùp cuûa Phaät, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Nghóa laø neáu coù ngöôøi rôøi boû pheùp taéc gia ñình hoï haøng, xuaát gia vôùi nieàm tin Thanh tònh, thì goïi laø baét ñeàu tieán vaøo bieån phaùp cuûa chö Phaät; neáu khoâng coøn caùc laäu, chöùng nhaän Nieát-baøn thì goïi laø hoaøn toaøn tieán vaøo bieån phaùp cuûa chö Phaät. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc quyeát ñònh höôùng vaøo con ñöôøng giaûi thoaùt chaân thaät, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Nhö trong kinh noùi: “Nhöõng ngöôøi xuaát gia, ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá nhaát ñònh ñaït ñöôïc trí kieán hieän quaùn ñuùng nhö thaät”. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc quyeát ñònh seõ ñaït ñöôïc ba loaïi luaät nghi, ñoù laø luaät nghi bieät giaûi thoaùt-luaät nghi Tónh löï-luaät nghi voâ laäu, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc quyeát ñònh seõ ñaït ñöôïc ba loaïi uaån thieän, ñoù laø Giôùi uaàn-Ñònh uaån- Tueä uaån, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Nhö ba uaån thieän, nhö vaäy ba Hoïc-ba Tu-ba Tònh neân bieát cuõng nhö theá. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc quyeát ñònh seõ ñaït ñöôïc ba loaïi chaùnh ñaïo, ñoù laø kieán ñaïo-Tu ñaïo-Voâ hoïc ñaïo, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Nhö ba Chaùnh ñaïo, ba ñòa cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc quyeát ñònh seõ ñaït ñöôïc ba caên voâ laäu, ñoù laø vò tri ñöông tri caên- Dó tri caên vaø Cuï tri caên, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc neáu nhö thích hôïp thì seõ ñaït ñöôïc ba loaïi Boà ñeà, ñoù laø Boà ñeà Thanh vaên, Boà ñeà Ñoäc giaùc vaø Boà ñeà voâ thöôïng, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc quyeát ñònh

seõ ñaït ñöôïc ba loaïi Maâu-ni, ñoù laø thaân Maâu-ni, ngöõ Maâu ni vaø yù Maâu-ni, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Nhö ba Tòch tónh, ba Thanh tònh cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc xa lìa thaân taâm, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 66 280

Nghóa laø luùc xuaát gia thì thaân seõ ít söï coá, thaân ít söï coá cho neân taâm cuõng ít söï coá, töø ñaây maø xa lìa aùc nghieäp vaø phieàn naõo. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc lìa boû caáu tröôïc cuûa thaân taâm, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Nghóa laø luùc xuaát gia thì thaân seõ Thanh tònh, thaân Thanh tònh cho neân taâm cuõng Thanh tònh, thaân taâm Thanh tònh cho neân phieàn naõo vaø nghieäp caáu tröôïc nhanh choùng ñöôïc tröø dieät. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc laøm cho thaân taâm toát ñeïp, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Nghóa laø luùc xuaát gia thì thaân seõ toát ñeïp, thaân toát ñeïp cho neân taâm cuõng toát ñeïp. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc laøm cho thaân taâm ñoan nghieâm, cho neân kinh chæ noùi ñeán ñieàu aáy. Nghóa laø luùc xuaát gia thì thaân seõ ñoan nghieâm, thaân ñoan nghieâm cho neân taâm cuõng ñoan nghieâm. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc quyeát ñònh seõ ñaït tòch tónh hoaøn toaøn chính laø Nieát-baøn cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc ñaït ñöôïc phaùp baát coïng, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Nghóa laø luùc xuaát gia thì oai nghi-y phuïc vaø söï nghieäp ñaõ laøm, khoâng gioáng vôùi taát caû ngöôøi taïi gia. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc töø boû phieàn naõo vaø nghieäp, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Nghóa laø luùc xuaát gia thì caïo boû raâu toùc-khoaùc maëc ca sa, thæ trì tònh giôùi, phieàn naõo vaø nghieäp aùc ñeàu daàn daàn rôøi boû, bôûi vì hình daùng trang phuïc xuaát gia khoâng phaûi laø nôi chöùa ñöïng caùc loaïi aáy, nhö ngöôøi saïch seõ thôm tho thì hoâi thoái dô baån khoâng coøn. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc laøm nghieäp voâ taän-ñaït ñöôïc taøi saûn voâ taän, laøm nghieäp voâ toäi ñaït ñöôïc taøi saûn voâ toäi, laøm nghieäp voâ haïi-ñaït ñöôïc taøi saûn voâ haïi, laøm nghieäp khoâng gioáng nhö ngoaïi ñaïo ñaït ñöôïc taøi saûn khoâng gioáng nhö ngoaïi ñaïo, laøm nghieäp khoâng gioáng nhö dò sinh ñaït ñöôïc taøi saûn khoâng gioáng nhö dò sinh, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc luoân luoân tu hoïc coâng haïnh nhö con oác xoaén troøn, nghóa laø suoát ñôøi tu phaïm haïnh thuaàn khieát, nhöõng ngöôøi taïi gia khoâng theå naøo nhö vaäy, cho neân kinh chæ noùi ñieàu aáy. Hoûi: Coâng haïnh nhö con oác xoaén troøn (Loa hoïa), nghóa aáy theá naøo? Ñaùp: Toân giaû Theá Höõu ñöa ra caùch noùi naøy: “Xöa trong chaâu naøy coù hai ngöôøi Tieân, moät vò teân goïi Höôûng khö, moät vò teân goïi Löõ Xí, ñaày ñuû pheùp taéc quy cuû phaïm haïnh baäc nhaát, nhöõng ngöôøi taïi gia ñeàu khoâng

theå naøo saùnh baèng. Khuyeán khích ngöôøi khaùc xuaát gia töùc laø khuyeán khích gioáng nhö ngöôøi Tieân aáy". Coù ngöôøi noùi nhö vaäy: Nhö treân voû oác khaéc chaïm neùt chöõ hình aûnh kieân coá khoù hö hoaïi, gioù thoåi-naéng hong vaø moïi duyeân khaùc cuoái cuøng khoù huûy dieät ñöôïc; coâng haïnh cuûa ngöôøi xuaát gia cuõng laïi nhö vaäy, ngöôøi taïi gia khoâng coù theå tu coâng haïnh nhö vaäy, tuy taïm thôøi thoï trì maø nhanh choùng bò huûy hoaïi. Coù sö khaùc noùi: Nhö treân voû oác khaéc chaïm neùt chöõ hình aûnh trong saïch roõ raøng, khoâng coù nhöõng veát baån; coâng haïnh cuûa ngöôøi xuaát gia cuõng laïi nhö vaäy, ngöôøi taïi gia khoâng coù theå tu haïnh nhö vaäy, tuy heát söùc thoï trì maø haõy coøn laäp taïp ueá tröôïc. Hieän theá ngöôøi taïi gia ñaït ñöôïc quaû Baát hoaøn, tuy lìa nhieãm coõi Duïc maø soáng ôû nhaø, tieáp nhaän ñoà vaät tích tröõ phaùt sinh soá löôïng hay khoâng phaùt sinh soá löôïng, söï nghieäp ñaõ laøm chöa coù gì Thanh tònh, huoáng laø coù ngöôøi taïi gia ñaït ñöôïc hai quaû ñaàu cuøng vôùi dò sinh töông töï khoâng coù gì sai bieät hay sao? Ngöôøi xuaát gia tuy phaù giôùi caám, nhöng haõy coøn hôn haún ngöôøi taïi gia thoï trì giôùi, cho neân kinh chæ noùi khuyeán khích ngöôøi khaùc xuaát gia thì aân ñoù khoù ñeàn ñaùp. Laïi nöõa, ngöôøi khuyeán khích xuaát gia, töùc laø khuyeán khích ngöôøi khaùc tu nghieäp toân quyù, ñaõ ñaït ñöôïc quaû baùo hôn haún Dieãm Ma vöông- Luaân vöông-Ñeá thích, cho neân kinh chæ noùi khuyeán khích ngöôøi khaùc xuaát gia thì aân ñoù khoù ñeàn ñaùp, khuyeán khích ngöôøi khaùc thoï trì caùc giôùi cuûa caän söï taïi gia, khoâng coù söï vieäc nhö vaäy, cho neân kinh khoâng noùi ñeán. Hoûi: Vì sao kinh naøy chæ noùi laø khieán cho ñaït ñöôïc hai quaû ñaàu vaø cuoái thì aân ñoù khoù ñeàn ñaùp, chöù khoâng noùi ñeán khieán cho ñaït ñöôïc hai quaû ôû giöõa? Ñaùp: Ñieàu caàn phaûi noùi maø khoâng noùi ñeán, thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Laïi nöõa, trong naøy thaâu nhieáp ñaày ñuû boán quaû Sa-moân. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì xa lìa traàn caáu töø trong caùc phaùp sinh ra phaùp nhaõn Thanh tònh laø noùi ñeán ba quaû tröôùc, nghóa laø nhöõng ngöôøi coù ñuû phieàn naõo vaø lìa nhieãm thuoäc naêm phaåm cuûa coõi Duïc roài, tieán vaøo chaùnh taùnh ly sinh-sinh ra phaùp nhaõn Thanh tònh, ñaït ñaït quaû Döï löu; neáu lìa nhieãm phaåm saùu-baûy-taùm cuûa coõi Duïc roài, tieán vaøo chaùnh taùnh ly sinh-sinh ra phaùp nhaõn Thanh tònh, thì ñaït ñöôïc quaû Nhaát lai, neáu lìa nhieãm voâ sôû höõu xöù roài, tieán vaøo chaùnh taùnh ly sinh-sinh ra phaùp nhaõn Thanh tònh, thì ñaït ñöôïc quaû Baát hoaøn. Khieán cho khoâng coøn caùc laäu vaø ñaït ñöôïc taâm voâ laäu-tueä giaûi thoaùt, töùc laø khieán cho ñaït ñöôïc quaû A-la-

haùn, cho neân trong kinh naøy thaâu nhieáp ñaày ñuû boán quaû. Laïi nöõa, kinh naøy noùi ñaït ñöôïc hai quaû ñaàu vaø cuoái töùc laø noùi ñaït ñöôïc ñaày ñuû boán quaû Sa-moân, bôûi vì hieän roõ töø ñaàu ñeán cuoái, ñaàu nghóa laø quaû Döï löu, cuoái töùc laø quaû A-la-haùn. Nhö hieän roõ töø ñaàu ñeán cuoái, nhö vaäy baét ñaàu tieán vaøo-ñaõ vöôït qua gia haïnh cöùu caùnh, neân bieát cuõng nhö theá. Laïi nöõa, kinh naøy noùi ñaït ñöôïc hai quaû ñaàu vaø cuoái töùc laø ñaõ noùi ñaït ñöôïc hai

quaû ôû giöõa, nghóa laø ñaït ñöôïc quaû Döï löu thì quyeát ñònh khoâng giaùn ñoaïn ñaït ñöôïc quaû Nhaát lai, ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn thì quyeát ñònh tieáp sau quaû Baát hoaøn ñaït ñöôïc tröôùc ñoù. Laïi nöõa, hai quaû ñaàu vaø cuoái chaéc chaén do löïc cuûa ñaïo voâ laäu maø ñaït ñöôïc, cho neân chæ noùi hai quaû aáy; hai quaû ôû giöõa hoaëc laø do löïc cuûa ñaïo theá tuïc maø ñaït ñöôïc, cho neân ôû ñaây khoâng noùi. Nhö do löïc cuûa ñaïo höõu laäu-voâ laäu maø ñaït ñöôïc, do löïc cuûa ñaïo raøng buoäc-giaûi thoaùt maø ñaït ñöôïc, neân bieát cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, hai quaû ñaàu vaø cuoái ñeàu vöôït leân treân phi töôûng phi phi töôûng xöù maø ñaït ñöôïc, cho neân chæ noùi hai quaû aáy. Nghóa laø quaû Döï löu vöôït leân treân söï ñaït ñöôïc do kieán maø ñoaïn cuûa phi töôûng phi phi töôûng xöù, quaû A-la-haùn vöôït leân treân söï ñaït ñöôïc do tu maø ñoaïn cuûa phi töôûng phi phi töôûng xöù. Laïi nöõa, kinh naøy sô löôïc hieån baøy veà phaàn baét ñaàu tieán vaøo, vì vaäy chæ noùi hai quaû ñaàu vaø cuoái, nghóa laø caùc quaû Sa-moân, coù quaû ñaït ñöôïc nhôø vaøo kieán ñaïo, coù quaû ñaït ñöôïc nhôø vaøo tu ñaïo. Neáu noùi quaû Döï löu thì neân bieát laø noùi chung do kieán ñaïo maø ñaït ñöôïc, neáu noùi quaû A-la-haùn thì neân bieát laø noùi chung do tu ñaïo maø ñaït ñöôïc. Nhö kieán ñaïo- Tu ñaïo maø ñaït ñöôïc, nhö vaäy kieán ñòa-Tu ñòa, vò tri ñöông tri caên-Dó tri caên ñaït ñöôïc neân bieát cuõng nhö theá. Laïi nöõa, caùc quaû Sa-moân, coù quaû nhôø vaøo phieàn naõo do kieán maø ñoaïn khoâng coøn thieát laäp, coù quaû nhôø vaøo phieàn naõo do tu maø ñoaïn khoâng coøn ñeå thieát laäp. Neáu noùi veà quaû Döï löu thì neân bieát laø noùi chung veà quaû nhôø vaøo phieàn naõo do kieán maø ñoaïn khoâng coøn ñeå thieát laäp, neáu noùi veà quaû A-la-haùn thì neân bieát laø noùi chung veà quaû nhôø vaøo phieàn naõo do tu maø ñoaïn khoâng coøn ñeå thieát laäp. Nhö nhôø vaøo phieàn naõo do kieán- tu maø ñoaïn khoâng coøn ñeå thieát laäp, nhö vaäy nhôø vaøo phieàn naõo khoâng coù söï-coù söï khoâng coøn ñeå thieát laäp, nhôø vaøo phieàn naõo do nhaãn maø ñoái trò, do trí maø ñoái trò khoâng coøn ñeå thieát laäp, neân bieát cuõng nhö theá. Laïi nöõa, caùc quaû Sa-moân, coù quaû nhôø vaøo ñoái trò hyù luaän veà kieán ñeå thieát laäp, coù quaû nhôø vaøo ñoái trò hyù luaän veà aùi ñeå thieát laäp. Neáu noùi

ñeán quaû Döï löu thì neân bieát laø noùi chung veà quaû nhôø vaøo ñoái trò hyù luaän veà kieán ñeå thieát laäp, neáu noùi ñeán quaû A-la-haùn thì neân bieát laø noùi chung veà quaû nhôø vaøo ñoái trò hyù luaän veà aùi ñeå thieát laäp. Nhö nhôø vaøo ñoái trò hai loaïi hyù luaän ñeå thieát laäp; nhö vaäy nhôø vaøo ñoái trò hai beân hai muõi teân-hai caên tranh chaáp ñeå thieát laäp, neân bieát cuõng nhö theá. Laïi nöõa, caùc quaû Sa-moân, hoaëc nhôø vaøo phieàn naõo laäp töùc ñoaïn maø ñaït ñöôïc hoaëc nhôø vaøo phieàn naõo daàn daàn ñoaïn maø ñaït ñöôïc. Neáu noùi ñeán quaû Döï löu thì neân bieát laø noùi chung veà quaû nhôø vaøo phieàn naõo laäp töùc ñoaïn maø ñaït ñöôïc, nghóa laø cuøng vôùi ngöôøi sieâu vieät ñaït ñöôïc quaû Nhaát lai-Baát hoaøn; neáu noùi ñeán quaû A-la-haùn thì neân bieát laø noùi chung veà quaû nhôø vaøo phieàn naõo daàn daàn ñoaïn maø ñaït, nghóa laø cuøng vôùi ngöôøi theo thöù töï ñaït ñöôïc quaû Nhaát lai-Baát hoaøn. Bôûi vì caùc loaïi nhaân duyeân nhö vaäy,

cho neân kinh naøy chæ noùi khieán cho ngöôøi khaùc chöùng ñöôïc hai quaû ñaàu vaø cuoái, thì aân cuûa ngöôøi aáy khoù ñeàn ñaùp noåi. Nhöõng ngöôøi Döï löu ñaõ thaønh töïu phaùp hoïc, thì phaùp naøy do quaû Döï löu thaâu nhieáp chaêng? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Tröôùc ñaây chæ noùi ñeán quaû Sa-moân voâ vi, nay muoán noùi ñeán quaû Sa-moân voâ vi vaø höõu vi, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Trong naøy, nhöõng caâu hoûi tröôùc thì toùm löôïc-sau thì môûi roäng, nghóa laø tröôùc hoûi veà phaùp hoïc voâ hoïc ñaõ thaønh töïu, tieáp ñeán hoûi veà phaùp voâ voâ laäu ñaõ thaønh töïu, sau hoûi veà taát caû phaùp ñaõ thaønh töïu. Hoûi: Nhöõng ngöôøi Döï löu ñaõ thaønh töïu phaùp hoïc, thì phaùp naøy do quaû Döï löu thaâu nhieáp chaêng? Ñaùp: Hoaëc thaâu nhieáp, hoaëc khoâng thaâu nhieáp, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. Hoûi: Theá naøo laø thaâu nhieáp? Ñaùp: Quaû Döï löu höõu vi ñaõ ñöôïc khoâng maát. Ñaõ ñöôïc, nghóa laø Tín thaéng giaûi ñaõ ñöôïc Tín thaéng giaûi do quaû Döï löu thaâu nhieáp chuûng taùnh caùc caên, kieán chí ñaõ ñöôïc kieán chí do quaû Döï löu thaâu nhieáp chuûng taùnh caùc caên. Khoâng maát, nghóa laø Tín thaéng giaûi khoâng chuyeån caên laøm kieán chí, khoâng maát ñi tính thaéng giaûi do quaû Döï löu thaâu nhieáp chuûng taùnh caùc caên, hoaëc khoâng lui suït maát ñi. Hoûi: Theá naøo laø khoâng thaâu nhieáp? Ñaùp: Nhöõng ngöôøi Döï löu ñaõ ñöôïc thaéng tieán veà caên voâ laäu baèng phaùp höõu vi, nghóa laø lìa nhieãm thuoäc saùu phaåm tröôùc do tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, vaø caùc ñaïo gia haïnh-saùu ñaïo voâ giaùn-naêm ñaïo giaûi thoaùt-caùc

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 66 284

ñaïo thaéng tieán. Phaùp hoïc nhö vaäy, ngöôøi Döï löu tuy thaønh töïu maø khoâng phaûi laø do quaû Döï löu thaâu nhieáp, bôûi vì ñaïo cuûa thaéng quaû khoâng phaûi laø quaû thaâu nhieáp. Hoûi: Giaû söû phaùp do quaû Döï löu thaâu nhieáp thì phaùp naøy laø phaùp hoïc chaêng? Ñaùp: Hoaëc laø Hoïc, hoaëc laø phi hoïc phi voâ hoïc, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. Hoûi: Theá naøo laø hoïc? Ñaùp: Quaû Döï löu höõu vi, nghóa laø ñaïo loaïi trí… vaø quyeán thuoäc cuûa caùc ñaïo aáy. Hoûi: Theá naøo laø phi hoïc phi voâ hoïc? Ñaùp: Quaû Döï löu voâ vi, nghóa laø phaùp ñoaïn cuûa ba coõi do kieán maø ñoaïn. Hoûi: Nhöõng ngöôøi Nhaát lai ñaõ thaønh töïu phaùp hoïc, thì phaùp naøy do quaû Nhaát lai thaâu nhieáp chaêng? Ñaùp: Hoaëc thaâu nhieáp, hoaëc khoâng thaâu nhieáp, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. Hoûi: Theá naøo laø thaâu nhieáp? Ñaùp: Quaû Nhaát lai höõu vi ñöôïc khoâng maát. Ñaõ ñöôïc, nghóa laø Tín thaéng giaûi ñaõ ñöôïc tín thaéng giaûi do quaû Nhaát lai thaâu nhieáp chuûng taùnh caùc caên, kieán chí ñaõ ñöôïc kieán chí do quaû Nhaát lai thaâu nhieáp chuûng taùnh caùc caên. Khoâng maát, nghóa Tín thaéng giaûi khoâng chuyeån caên laøm kieán chí, khoâng maát ñi Tín thaéng giaûi do quaû Nhaát lai thaâu nhieáp chuûng taùnh caùc caên, hoaëc khoâng lui suït maát ñi. Hoûi: Theá naøo laø khoâng thaâu nhieáp? Ñaùp: Nhöõng ngöôøi Nhaát lai ñaõ ñöôïc thaéng tieán veà caên voâ laäu baèng phaùp höõu vi, nghóa laø lìa nhieãm thuoäc ba phaåm sau do tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, vaø caùc ñaïo gia haïnh-ba ñaïo voâ giaùn-hai ñaïo giaûi thoaùt-caùc ñaïo thaéng tieán. Phaùp hoïc nhö vaäy, ngöôøi Nhaát lai tuy thaønh töïu maø khoâng phaûi laø do quaû Nhaát lai thaâu nhieáp bôûi vì ñaïo cuûa thaéng quaû khoâng phaûi

laø quaû thaâu nhieáp. Hoûi: Giaû söû phaùp do quaû Nhaát lai thaâu nhieáp thì phaùp naøy laø phaùp hoïc chaêng? Ñaùp: Hoaëc laø Hoïc, hoaëc laø phi hoïc phi voâ hoïc, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. Hoûi: Theá naøo laø Hoïc? Ñaùp: Quaû Nhaát lai höõu vi, nghóa laø ñaïo loaïi trí..., hoaëc lìa nhieãm coõi Duïc baèng ñaïo giaûi thoaùt thöù saùu vaø quyeán thuoäc cuûa ñaïo aáy.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 66 285

Hoûi: Theá naøo laø Phi hoïc phi voâ hoïc? Ñaùp: Quaû nhaát lai voâ vi, nghóa laø phaùp Ñoaïn cuûa ba coõi do kieán maø ñoaïn, vaø phaùp ñoaïn thuoäc saùu phaåm cuûa coõi Duïc do tu ñoaïn. Hoûi: Nhöõng ngöôøi Baát hoaøn ñaõ thaønh töïu phaùp hoïc, thì phaùp naøy do quaû Baát hoaøn thaâu nhieáp chaêng? Ñaùp: Hoaëc thaâu nhieáp, hoaëc khoâng thaâu nhieáp, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. Hoûi: Theá naøo laø thaâu nhieáp? Ñaùp: Quaû Baát hoaøn höõu vi ñaõ ñöôïc khoâng maát, ñaõ ñöôïc, nghóa laø tính thaéng giaûi ñaõ ñöôïc Tín thaéng giaûi do quaû Baát hoaøn thaâu nhieáp chuûng taùnh caùc caên, kieán chí ñaõ ñöôïc kieán chí do quaû Baát hoaøn thaâu nhieáp chuûng taùnh caùc caên. Khoâng maát, nghóa laø Tín thaéng giaûi khoâng chuyeån caên laøm kieán chí, khoâng maát ñi tính thaéng giaûi do quaû Baát hoaøn thaâu nhieáp chuûng taùnh caùc caên, hoaëc khoâng lui suït maát ñi. Hoûi: Theá naøo laø khoâng thaâu nhieáp? Ñaùp: Nhöõng ngöôøi Baát hoaøn ñaõ ñöôïc thaéng tieán veà caên voâ laäu baèng phaùp höõu vi, nghóa laø lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát cho ñeán lìa nhieãm cuûa phi töôûng phi phi töôûng xöù, caùc ñaïo gia haïnh-ñaïo voâ giaùn, vaø ñaïo giaûi thoaùt-ñaïo thaéng tieán höõu hoïc. Phaùp hoïc nhö vaäy, ngöôøi Baát hoaøn tuy thaønh töïu maø khoâng phaûi laø do quaû Baát hoaøn thaâu nhieáp, bôûi vì ñaïo cuûa thaéng quaû khoâng phaûi laø quaû thaâu nhieáp. Hoûi: Giaû söû phaùp do quaû Baát hoaøn thaâu nhieáp thì phaùp naøy laø phaùp hoïc chaêng? Ñaùp: Hoaëc laø Hoïc, hoaëc laø phi hoïc phi voâ hoïc, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. Hoûi: Theá naøo laø Hoïc? Ñaùp: Quaû Baát hoaøn höõu vi, nghóa laø Ñaïo loaïi trí..., hoaëc lìa nhieãm coõi Duïc baèng ñaïo giaûi thoaùt thöù chín vaø quyeán thuoäc cuûa ñaïo aáy. Hoûi: Theá naøo laø phi hoïc phi voâ hoïc? Ñaùp: Quaû Baát hoaøn voâ vi, nghóa laø phaùp ñoaïn cuûa ba coõi do kieán maø ñoaïn, vaø phaùp ñoaïn cuûa coõi Duïc do tu maø ñoaïn. ua Hoûi: Caùc A-la-haùn ñaõ thaøni töïu p ùp h n hoïc,kieác,ki,, c haïo h. õi h

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 66 287

traïch dieät laø voâ kyù, maø quaû Döï löu laø thieän. Hoûi: Giaû söû phaùp do quaû Döï löu thaâu nhieáp thì phaùp naøy laø phaùp voâ laäu chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy, nghóa laø quaû Döï löu höõu vi vaø voâ vi ñeàu laø voâ laäu. Hoûi: Nhöõng ngöôøi Nhaát lai ñaõ thaønh töïu phaùp voâ laäu, thì phaùp naøy do quaû nhaát lai thaâu nhieáp chaêng? Ñaùp: Hoaëc thaâu nhieáp, hoaëc khoâng thaâu nhieáp bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. Hoûi: Theá naøo laø thaâu nhieáp? Ñaùp: Quaû nhaát lai höõu vi-voâ vi ñaõ ñöôïc khoâng maát. Quaû nhaát lai höõu vi, nghóa laø ñaïo loaïi trí..., hoaëc laø lìa nhieãm coõi Duïc baèng ñaïo giaûi thoaùt thöù saùu vaø quyeán thuoäc cuûa ñaïo aáy. Quaû nhaát lai voâ vi, nghóa laø phaùp ñoaïn do kieán maø

ñoaïn cuûa ba coõi, vaø phaùp ñoaïn do tu maø ñoaïn thuoäc saùu phaåm tröôùc cuûa coõi Duïc. Ñaõ ñöôïc nghóa laø Tín thaéng giaûi ñaõ ñöôïc Tín thaéng do quaû nhaát lai thaâu nhieáp chuûng taùnh caùc caên, kieán chí ñaõ ñöôïc kieán chí do quaû nhaát lai thaâu nhieáp chuûng taùnh caùc caên, vaø ñöôïc phaùp ñoaïn do kieán maø ñoaïn cuûa ba coõi, cuøng vôùi phaùp ñoaïn do tu maø ñoaïn thuoäc saùu phaåm tröôùc cuûa coõi Duïc. Khoâng maát, nghóa laø Tín thaéng giaûi khoâng chuyeån caên laøm kieán chí, khoâng maát ñi Tín thaéng giaûi do quaû nhaát lai thaâu nhieáp chuûng taùnh caùc caên, hoaëc khoâng lui suït maát ñi phaùp naøy vaø phaùp ñoaïn do tu maø ñoaïn thuoäc saùu phaåm tröôùc cuûa coõi Duïc. Hoûi: Theá naøo laø khoâng thaâu nhieáp? Ñaùp: Nhöõng ngöôøi nhaát lai ñaõ ñöôïc thaéng tieán veà caên voâ laäu baèng phaùp höõu vi, vaø hoï ñaõ chöùng caùc kieát khoâng coøn, cuøng vôùi ngöôøi nhaát lai ñaõ thaønh töïu phi traïch dieät. Nhöõng ngöôøi nhaát lai ñaõ ñöôïc thaêng tieán veà caên voâ laäu baèng phaùp höõu vi, nghóa laø lìa nhieãm thuoäc ba phaåm sau tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc, vaø caùc ñaïo gia haïnh-ba ñaïo voâ giaùn-hai ñaïo giaûi thoaùt-caùc ñaïo thaéng tieán; phaùp voâ laäu nhö vaäy, ngöôøi nhaát lai tuy thaønh töïu maø khoâng phaûi laø do quaû nhaát lai thaâu nhieáp, bôûi vì ñaïo cuûa thaéng quaû khoâng phaûi laø quaû thaâu nhieáp. Vaø hoï ñaõ chöùng caùc kieát khoâng coøn, nghóa laø phaùp ñoaïn do tu maø ñoaïn thuoäc phaåm thöù baûy-thöù taùm cuûa coõi Duïc, laø do ñaïo cuûa thaéng quaû maø chöùng ñoaïn, nhö ñaïo cuûa thaéng quaû khoâng phaûi laø quaû naøy thaâu nhieáp. Cuøng vôùi ngöôøi nhaát lai ñaõ thaønh töïu phi traïch dieät, nghòa laø ngöôøi nhaát lai ñoái vôùi ba coõi vaø phaùp voâ laäu ñöôïc phi traïch dieät; hoïc tuy thaønh töïu phi traïch dieät naøy, maø phi traïch dieät naøy khoâng phaûi laø quaû nhaát lai thaâu nhieáp. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì Phi traïch dieät laø voâ kyù, maø quaû nhaát lai laø thieän.

Hoûi: Giaû söû phaùp do quaû nhaát lai thaâu nhieáp thì phaùp naøy laø phaùp voâ laäu chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy, nghóa laø quaû nhaát lai höõu vi-voâ vi ñeàu laø voâ laäu.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.